

DECLARAȚIA Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în Republica Moldova cu privire la colectarea și distribuirea fondurilor pe timpul pandemiei Covid-19

Organizațiile semnatare, membre ale Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în Republica Moldova își exprimă îngrijorarea față de mecanismul de colectare și utilizare a donațiilor pe timpul pandemiei cauzate de Covid-19. Încă la începutul pandemiei în țară, membrii Platformei au ieșit cu un [Apel public privind necesitatea unor măsuri pentru colectarea și gestionarea eficientă a donațiilor în perioada de criză](#), dar care nu a fost luat în calcul de către autorități.

Astfel, după 4 luni de la declanșarea situației de criză, în cadrul Platformei a fost elaborat un [Studiu](#) care a consolidat imaginea generală despre modalitatea în care autoritățile, societatea civilă, dar și sectorul privat s-a implicat în lupta cu noul virus: persoanele juridice și cetățenii de rând au dat dovadă de solidaritate și au donat sub diferite forme: bani, produse alimentare, transport gratuit, prânz cald pentru personalul medical, echipamente medicale, bunuri materiale și activități voluntare supuse unui risc sporit de infectare pentru acordarea unui ajutor primar.

În același context, Guvernul a lansat o campanie de colectare a fondurilor sub formă de donații pentru combaterea virusului COVID-19. În acest sens, Ministerul Finanțelor, la 17 martie a deschis trei conturi bancare în lei moldovenești, dolari americani și euro, iar ulterior, Ministerul Finanțelor a prezentat un comunicat de presă prin care a adus la cunoștință că în conturile deschise au fost încasate mijloace bănești în sumă totală de 25.414.401,80 lei, dintre care: 25.102.395,06 lei, 3560 euro și 13.298 dolari SUA. Din comunicatele prezentate de Ministerul Finanțelor, sumele acumulate au fost transferate în Fondul de intervenție a Guvernului, fiind ulterior repartizate, însă modul de gestionare și de repartizare a donațiilor acumulate de către autorități nu este clar până în prezent.

Cu regret, Autoritățile nu au făcut public un raport detaliat, care să includă sursa tuturor donațiilor (financiare, materiale, servicii, resurse umane), dar și forma, destinația finală a acestor ajutoare. La fel, nu sunt clare măsurile de susținere, din aceste fonduri, a altor categorii de persoane, instituții, decât sistemul de sănătate, afectate de pandemie: sistemul de educație, social, economic, sărăcia, șomajul etc.

Prin urmare, provocarea principală a Republicii Moldova în cazul activității filantropice pe perioada stării de urgență fiind **lipsa unei transparențe în cazul gestionării donațiilor filantropice pentru lupta cu Pandemia COVID-19**, până în prezent nu se cunoaște care este suma totală de donații, unde au fost redirecționați banii, ajutoarele și echipamentele și care este situația actuală.

Deși ne aflăm într-o perioadă cu un potențial imens de digitalizare, în care autoritățile ar fi putut crea platforme de colectare și utilizare transparentă a donațiilor în situația de criză, dar și încurajând, în așa fel, donațiile și contribuțiile în diminuarea răspândirii Covid-19, regretăm că nu au fost întreprinse asemenea măsuri, care ar fi dus la promovarea și dezvoltarea filantropiei în țară.

În lipsa unor măsuri și acțiuni eficiente, constatăm mai multe probleme, care au diminuat din impactul și scopul filantropiei în situația de criză:

- Cadrul normativ care reglementează domeniul filantropiei nu a fost adaptat pentru situațiile de criză. Lipsa unei Decizii sau Hotărâri de Guvern (sau orice alt act normativ) suplimentar pentru scutirea de anumite taxe în cazul donațiilor filantropice în situații de criză;
- Lipsa unor inițiative din partea autorităților de a crea și desfășura campanii de colectări de fonduri și pentru gestionarea lor corectă;
- Personalul nepregătit din cadrul organizațiilor societății civile pentru colectarea de fonduri, în special pentru domenii mai puțin cunoscute (echipament medical) și în regim de urgență;
- Neîncheierea unor parteneriate Guvern-Societatea Civilă-Organizații Comerciale care ar putea dezvolta și promova donațiile filantropice pe timp de criză și inclusiv și acordarea unui suport în gestionarea corectă a fondurilor acumulate;
- Transparența redusă din partea Guvernului și a administrațiilor publice locale privind sumele colectate și redirecționarea banilor colectați etc.

În contextul celor enunțate mai sus, organizațiile semnatare, membre ale Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în Republica Moldova vin cu câteva recomandări către:

Autoritățile publice:

- Revizuirea și ajustarea Legii cu privire la filantropie și sponsorizare nr. 1420 din 31.10.2002. Revizuirea activităților și necesităților organizațiilor filantropice. Includerea altor forme de activități filantropice și încadrarea posibilităților digitale în dezvoltarea și promovarea filantropiei;
- Revizuirea art. 36 din Codul Fiscal și mărirea ratei deductibilității din veniturile totale, nu din veniturile impozabile;
- Posibilitatea de a modifica mecanismul fiscal, ca exemplu implementarea creditului fiscal sau a ambelor mecanisme deductibilitatea și/sau creditul fiscal;
- Elaborarea unui mecanism de transparență viabil și eficient în cazul donațiilor făcute de către organizațiile non-guvernamentale sau de către persoane fizice;
- Un mecanism transparent pentru platformele de crowdfunding dezvoltate;
- Elaborarea și implementarea unui mecanism special în cazul situațiilor de urgență în toate domeniile: fiscal, juridic etc.;
- Reglementarea unei proceduri simplificate (inclusiv electronice) de confirmare și de raportare a donațiilor de către persoanele fizice/juridice;
- Stabilirea unui mecanism transparent, accesibil on-line, de monitorizare a suportului filantropic și de sponsorizare (inclusiv sistem eficient de raportare) în cazurile stării de urgență;
- Sprijinirea de către instituțiile statului și promovarea filantropiei la nivel național ca de exemplu: instituirea Anului filantropiei.

Recomandări pentru organizațiile neguvernamentale:

- Consolidarea capacităților și dezvoltarea unei rețele de specialiști de performanță în domeniul filantropiei și atragerii de fonduri;
- Încheierea parteneriatelor cu mediul privat, în vederea promovării și recunoașterii filantropiei;
- Elaborarea și adoptarea politicilor de fundraising și crowdfunding, orientate pentru colectarea de fonduri din donații filantropice și sponsorizare, cu recomandări și planuri de acțiuni în cazuri de criză;
- Promovarea și raportarea folosind posibilitățile on-line;
- Dezvoltarea unor campanii eficiente de advocacy pentru modificarea cadrului normativ în vigoare și asigurarea transparenței și raportării eficiente în cazul gestionării resurselor acumulate etc.

Recomandări pentru sectorul privat:

- Încheierea parteneriatelor cu organizații neguvernamentale sau cu instituțiile statului privind acordarea/colectarea de donații (sub orice formă);
- Solicitarea unei raportări și a transparenței privind resursele financiare transmise în perioada de criză;
- Solicitarea dezvoltării unui mecanism de facilitare fiscală în cazul situațiilor de urgență.

Membrii Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în Republica Moldova își exprimă disponibilitatea de a contribui la atingerea acestor obiective, pentru a spori nivelul filantropiei în țară și pentru a asigura un mecanism transparent, eficient și legal de colectarea și gestionare a fondurilor în diverse situații de criză.

Platforma pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în Moldova este o comunitate de 36 ONGuri din domeniu și a fost creată în anul 2019 cu scopul de a îmbunătăți și dezvolta filantropia în Republica Moldova